

Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita	
Fakulta	Pedagogická
Obor řízení	Pedagogika
Uchazeč	PaedDr. Monika ČERNÁ, Ph.D.
Pracoviště uchazeče	katedra anglistiky a amerikanistiky FF Univerzity Pardubice
Habilitační práce	<i>Individuální příběhy učení se anglickému jazyku</i>

Složení komise

Předseda	prof. PhDr. Věra JANÍKOVÁ, Ph.D. <i>Pedagogická fakulta MU</i>
Členové	prof. PaedDr. Zdenka GADUŠOVÁ, Ph.D. <i>Filozofická fakulta UKF v Nitre</i>
	doc. PhDr. Lucie BETÁKOVÁ, MA, Ph.D. <i>Pedagogická fakulta JČU v Českých Budějovicích</i>
	doc. PhDr. Gabriela LOJOVÁ, Ph.D. <i>Pedagogická fakulta UK v Bratislave</i>
	doc. Mgr. Jana KRATOCHVÍLOVÁ, Ph.D. <i>Pedagogická fakulta MU</i>

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Zájem uchazečky o oblast vzdělávání učitelů se datuje již od doby jejího doktorského studia, které završila obhajobou disertační práce *ICT in Teacher Education: Extending Opportunities for Professional Learning*. Znalosti v tomto oboru si dále rozšiřovala studiem na Fitzwilliam College University of Cambridge v programu *Becoming a Teacher Trainer* připravujícím vzdělavatele učitelů angličtiny a v rámci projektu Britské rady v oblasti přípravy učitelů na výuku angličtiny u žáků se specifickými poruchami učení *Teaching Heterogeneous Classes (including learners with SpLD)*. V rámci zpracování tématu ICT a profesní rozvoj studentů učitelství vycházela při formulaci teoretických východisek pro využívání asynchronní komunikace jako prostředí pro profesní učení ze zahraničních zdrojů a zkušeností s oporou v sociálním konstruktivismu a principech kooperativního učení, a to již v době, kdy v našem prostředí se digitalizace výuky teprve začínala rozvíjet. Tato práce vyústila v realizaci webové aplikace MAT Fórum (mentori, asistenti, tutoři) na FF Univerzity Pardubice, ve zveřejnění několika textů ve sbornících a odborných periodících i vystoupení na konferencích. Na základě těchto prezentací byla uchazečka vyzvána k cyklu přednášek při pobytu na univerzitě ve Funchalu na Madeiře, kde využili jejich poznatků a zkušeností.

Habilitantka společně s doc. Píšovou vytvořila inovativní model pedagogické praxe, tzv. klinický rok. Po akreditaci studijního programu s aplikací klinického roku jej realizovaly formou roční pedagogické praxe, po níž byl další rozvoj studentů podpořen různými reflektivními technikami a jejich nástroji ve vztahu ke konkrétnímu obsahu s podporou informačních a komunikačních technologií za spolupráce všech aktérů. I ze zpracování tohoto tématu vznikla řada publikovaných a hojně citovaných textů i vyžádaných přednášek.

Další oblastí, již se uchazečka zabývala a výsledky práce publikovala, je portfolio v přípravném vzdělávání učitelů, při jehož zpracování coby nástroje podporujícího profesní

rozvoj studentů učitelství na Univerzitě Pardubice vycházela opět ze svých zahraničních zkušeností, sociokonstruktivistického paradigmatu a modelu učitele jako reflektivního praktika. Internacionální dopad mělo téma rané výuky cizích jazyků, které uchazečka rozvíjela v rámci mezinárodního projektu za účasti odborníků z ČR, Slovenska, Německa a Itálie. Formulovala teoretická východiska rané výuky angličtiny jako cizího jazyka, která byla přeložena do pěti jazyků, a navrhla principy sylabu kurzu výuky batolat. Na tento projekt později navázala práce mezinárodního týmu, který se zabýval různými aspekty rané výuky cizích jazyků v jednotlivých evropských zemích. Hlavním výstupem výzkumné spolupráce byla kolektivní monografie. Participace uchazečky na této publikaci byla impulzem k výzvě k jejímu zapojení do dalšího mezinárodního výzkumného projektu *The Leverhulme International Network on Foreign Languages in the Early Years* (prof. Murphy, University of Oxford).

Didakticky jsou zaměřená další odborná témata rozvíjená uchazečkou: Video v profesním učení (tvorba videomateriálů, virtuální pedagogická praxe, analýza videa, teoretické shrnutí empiricky ověřených poznatků v publikacích i zahraničních konferenčních vystoupeních); Situovanost oborové didaktiky (posun od obecné didaktiky blíže k oboru, orientace na výslovnost – spolupráce s Oklahoma State University - USA, projekt GAČR *Aspects of English Language Acquisition of Czech Students at the Onset of Teacher Education*, publikační výstupy); Individuální příběhy učení se anglickému jazyku (žakovské biografie, individuální rozdíly, fonologické a pragmatické aspekty komunikační kompetence, využití kvalitativní a smíšené metodologie, nástrojů korpusové lingvistiky, zpracování retrospektivní longitudinální studie).

Lze konstatovat, že uchazečka zpracovala na základě své odborné erudice, zahraniční zkušenosti, kontaktů a spolupráce s mezinárodními týmy nejen v rámci projektů celou řadu témat, z nichž mnohá byla dosud v České republice málo rozvíjena. Představila tak odborné veřejnosti fundovaně zpracovaná teoretická východiska ověřená empirickými výzkumy. Publikované výsledky uchazečky lze sumarizovat takto:

- 2 odborné knihy v angličtině (z nich jedna spoluautorská),
- 5 kapitol v odborných knihách (z toho 4 v anglickém jazyce, 1 evidována ve Scopus),
- 6 časopiseckých studií (z toho 1 ve WoS neimp., 1 ve Scopus, 1 ERIH, 4 v angličtině),
- 19 statí ve sbornících (z toho 10 v angličtině),
- 2 editorství
- 16 vyžádaných přednášek (z toho 7 konferenčních),
- 47 dalších prezentací na konferencích (z toho 29 v angličtině).

Na své vědecké a odborné práce dr. Černá zaznamenala 37 citací (z toho 5 ve WoS) včetně zahraničních (Velká Británie, Švédsko, Španělsko, Rumunsko, Polsko, Nizozemí, Portugalsko, Indonésie, Slovinsko, Slovensko); dále registrovala 20 citací svých pedagogických prací.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Pedagogika.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

První pedagogické zkušenosti získala uchazečka na Gymnáziu v Pardubicích. Od roku 1991 působí na Univerzitě Pardubice (resp. původně na Vysoké škole chemicko-technologické, z níž se Univerzita Pardubice vydělila). Vede přednášky a semináře v bakalářských, magisterských i navazujících magisterských studijních programech v předmětech

orientovaných na pedagogickou praxi, lingvistické i lingvodidaktické disciplíny. Vede i oponuje závěrečné práce s tematikou svého odborného zájmu, je členkou komisí státních závěrečných zkoušek nejen v bakalářských, magisterských a navazujících magisterských studijních programech, ale též u rigorózního řízení (UP v Olomouci) či při doktorské disertaci (FF UK, PdF JČU). Je autorkou jedné učebnice, (spolu)autorkou 11 učebních textů a 5 přehledových a vzdělávacích textů a prezentací. Věnuje se i popularizační a recenzní činnosti.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Pedagogika.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Předložená habilitační práce je prací kumulativního typu, která je sumářem autorských textů, jež představují etablování dr. Černé v odborné komunitě didaktiků anglického jazyka. Její práce v mnohých aspektech přesahuje oborově didaktický výzkum směrem k výzkumu pedagogickému, zejména v oblasti pedeutologie a pedagogické psychologie. Ocenit je třeba interdisciplinární uchopování jednotlivých výzkumných témat. Těžiště habilitačního spisu tvoří dvě kolektivní monografie, na nichž se dle svého prohlášení habilitantka podílela 80 %.

Z hlediska metodologie se oponenti vyjadřují v tom smyslu, že habilitantka ve všech studiích používá relevantní výzkumné metody, které precizně popisuje, přistupuje promyšleně k interpretaci dat a poznatky syntetizuje. Vhodně kombinuje kvalitativní a kvantitativní přístup. Kvalitativní metodologii využívá například při zkoumání motivace při učení se cizímu jazyku, kde využívá žákovské příběhy. Explanační sekvenční smíšený design je představen v publikaci „Routes and Destinations“, kterou lze označit za exemplární příklad velice hodnotného oborově didaktického výzkumu. Jsou v něm smysluplně a logicky propojeny četné metody sběru dat - od dotazníku, diagnostického testu mluveného projevu, diagnostického testu výslovnosti až po narativní interview.

Z hlediska formální úpravy je práce vhodně a přehledně strukturována, obě kolektivní monografie obsahují všechny náležitosti a angličtina je na vysoké odborné úrovni.

Za konstruktivní náměty k diskusi lze považovat několik kritických připomínek jednoho z oponentů k metodologii výzkumu, ke kvantitativnímu výzkumnému nástroji či interpretaci některých dat. Připomínka zazněla též k ne zcela jednoznačnému vymezení pojmů formální x neformální x informální vzdělávání a jejich vzájemný vztah.

Celkově můžeme konstatovat, že jednotlivé studie vykazují známky originality a skrývají řadu impulzů pro další bádání. Výsledky prezentovaných výzkumů jsou původní a jsou uplatnitelné v oblasti učitelského vzdělávání. Jsou významným přínosem pro antropologicky pojatou didaktiku cizích jazyků, teorie osvojování cizího jazyka i pedagogiku.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Pedagogika.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	4
z toho	kladných 4

záporných | 0
neplatných | 0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru Pedagogika. na zastavení řízení.

V Brně dne 11. května 2018

prof. PhDr. Věra JANÍKOVÁ, Ph.D. ....
podpis

prof. PaedDr. Zdenka GADUŠOVÁ, PhD. ....
podpis

doc. PhDr. Lucie BETÁKOVÁ, MA, Ph.D. ....
podpis

doc. PhDr. Gabriela LOJOVÁ, PhD. ....omluva.....
podpis

doc. Mgr. Jana KRATOCHVÍLOVÁ, Ph.D. ....
podpis